

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра англійської філології

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПРАКТИЧНИЙ КУРС ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АСПЕКТ
ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА)**

Для спеціальностей **014 Середня освіта 035 Філологія**

Спеціалізації 014.02 Мова і література (англійська)

035.02 Мова і література (англійська)

Освітньо-професійні програма: Мова і література (англійська)

Автор: М.Г. Стьопін, ст. викладач кафедри англійської філології

Затверджено на засіданні
кафедри англійської філології протокол № 1 від 30.08. 2019 р.

ЗМІСТ КНМЗНД

Програма навчальної дисципліни.....	3
Робоча програма навчальної дисципліни.....	7
Навчальний контент.....	15
Методичні рекомендації до проведення практичних (семінарських) занять...16	
Перелік навчально-методичних посібників, технічних засобів навчання.....	16
Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни.....	17

Міністерство освіти і науки України

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(АСПЕКТ ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА)

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
підготовки ОС Бакалавр _____
(назва освітнього рівня)

Галузь знань

01 Освіта, 03 Гуманітарні науки

Спеціальність

014 Середня освіта

35 Філологія

Спеціалізація

014.02 Мова і література (англійська),

035.02 Мова і література (англійська)

Освітньо-професійна програма

«Мова та література (англійська)»

Маріуполь - 2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **СТЬОПІН МАКСИМ ГРИГОРОВИЧ**, старший викладач
кафедри англійської філології

ВСТУП

Метою курсу «Практична фонетика ОІМ» на 2 році навчання є формування навичок вимови та аудіювання, розвитку адитивної компетенції студентів, подальше збагачення словникового запасу для формування навичок і вмінь продуктивного і рецептивного мовлення, подальше вивчення інтонаційних моделей англійської мови.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є синтагма та інтонаційні шаблони в мовленнєвому контексті.

Висвітлення ключових положень курсу дозволяє реалізувати широке коло **міждисциплінарних** зв'язків:

- з іншими аспектами ОІМ: практична граматики, практика усного та писемного мовлення, домашнє читання;
- з предметами циклу загальної підготовки: лінгвокраїнознавство, світова література.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- **Інтонація. Функції та компоненти.**
- **Інтонаційні моделі.**
- **Фразовий наголос. Темп. Ритм.**
- **Фоностилістика.**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Мета: вдосконалення навичок вимови, подальше засвоєння граматичних явищ англійської мови й збагачення словникового запасу для формування навичок і вмінь продуктивного і рецептивного мовлення, подальше вивчення інтонаційних моделей англійської мови.

1. Основні завдання:

- сформувати навички ідентифікації та розуміння значення усного повідомлення носіїв різних територіальних варіантів англійської мови;
- окреслити поняття про сегментні та супра-сегментні елементи англійської мови згідно з метою комунікації та певним інтонаційним стилем

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- характеристики інтонації зазначених територіальних варіантів;
- просодичні параметри (рівень голосу, темп та гучність);
- інтонаційні тони;
- види пауз;
- основні характеристики фоностилів;
- інваріанти фоностилістичних просодичних характеристик.

вміти:

- застосовувати отримані теоретичні знання з фонетики в практичній діяльності;
- розуміти різноманітні інтонаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення;
- ідентифікувати та аналізувати різні значення щодо відносин у спілкуванні в повідомленні мовця;
- розуміти характерні риси територіальних варіантів англійської мови на сегментному рівні та могли декодувати значення висловлювань носіїв різних типів та варіантів англійської мови;

- ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння з практичної фонетики у використанні англійської мови.

Основні поняття: синтагма, ядро синтагми, інтонаційний тон, інтонаційна модель, пауза, фоностилістика, фонетичний синонім, фонетична норма та відхилення від норми.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 16 годин / 0,5 кредиту ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Інтонація. Функції та компоненти.

Тема 1. Інтонація. Функції та компоненти. Синтагма та її частини. Інтонаційні тони

Змістовий модуль II. Інтонаційні моделі

Тема 2. Поняття про інтонаційні моделі. Групи 1-9. Значення, яке передається моделями груп 1-9.

Змістовий модуль III. Фразовий наголос. Темп. Ритм.

Тема 3. Фразовий наголос. Логічний наголос. Темп. Ритм. Мелодія висловлювання.

Змістовий модуль IV. Фоностилістика.

Тема 4. Основні завдання фоностилістики та її місце у системі інших наук. Інтонаційні стилі (інформаційний, науковий, публіцистичний, розмовний).

3. Рекомендована література

1. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка / Соколова М.А.: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 384 с.
2. Колыхалова О.А., Махмурян К.С. Учитесь говорить по-английски / Колыхалова О.А.: Фонетический практикум. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. – 232 с. Додаткова література:
3. Михальчук В.А. Практическая фонетика английского языка / В.А. Михальчук, М.В. Лысенко // С.Петербург, Изд. дом «Книжный мир», 2001. – 456 с.
4. Васильев В.А. Фонетика английского языка. Нормативный курс / Васильев В.А. и др. // – М.: Высш. шк., 1980.– 252 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтерактивний навчальний курс «Практична фонетика англійської мови» на навчальному порталі МДУ [Електронний ресурс]. – режим доступу:
<http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=40>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: проведення комплексного контролю у складі дисципліни «Практичний курс ОІМ»

5. Засоби діагностики успішності навчання поточне тестування; оцінка за виконання СРС та проект; модульна контрольна робота; тестування, самооцінювання та ін.

Маріупольській державний університет
Кафедра англійської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри англійської філології

Ю.Г. Федорова

30 серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АСПЕКТ ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА) II курс

ОС Бакалавр

Галузь знань

1 Освіта

03 Гуманітарні науки

Спеціальність

014 Середня освіта

35 Філологія

Спеціалізація

014.02 Мова і література (англійська),

035.02 Мова і література (англійська)

Освітньо-професійна програма

«Мова та література (англійська)»

Факультет іноземних мов

Маріуполь – 2019 рік

Робоча програма з практичного курсу основної іноземної мови для студентів
Галузь знань 01 Освіта, 03 Гуманітарні науки; Спеціальність 014 Середня освіта, 035
Філологія; Спеціалізація 014.02 Мова і література (англійська), 035.02 Мова і література
(англійська); Освітньо-професійна програма «Мова та література (англійська)».

Розробник: Стьопін М.Г., ст. викладач кафедри англійської філології

Робоча програма затверджена на засіданні

кафедри _____ англійської філології _____

Протокол від «30» серпня 2019 року, № 1

Завідувач кафедри _____ англійської філології _____

(підпис)

Федорова Ю.Г.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна	заочна	
Кількість кредитів – 1	Галузь знань	нормативна		
Модулів – 2	01 Освіта 03 Гуманітарні науки	Рік підготовки		
Змістових модулів – 2		2-й	2-й	
ІНДЗ – презентація проекту	Спеціальність	Семестр		
Загальна кількість годин - 30	014 Середня освіта 035 Філологія	3-й	3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 2 Самостійної роботи студента – 1	Спеціалізація 014.02 Мова і література (англійська) 035.02 Мова і література (англійська)	Лекції		
	Освітньо-професійна програма «Мова та література (англійська)».	---	---	
		Практичні, семінарські		
		32	10	
			Самостійна робота	
			14	16
	Освітній ступінь: Бакалавр		Індивідуальні завдання	
		1	1	
		Вид контролю		
		Комплексний контроль у складі дисципліни «Практичний курс ОІМ»	Комплексний контроль у складі дисципліни «Практичний курс ОІМ»	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс практичної фонетики є одним з основних дисциплін, який вивчається у МДУ на денній формі навчання факультету іноземних мов, та є нерозривно пов'язаним з курсами практики усного і писемного мовлення та практичної граматики.

Мета: вдосконалення навичок вимови, подальше засвоєння граматичних явищ англійської мови й збагачення словникового запасу для формування навичок і вмінь продуктивного і рецептивного мовлення, подальше вивчення інтонаційних моделей англійської мови.

Основні завдання:

- сформувати навички ідентифікації та розуміння значення усного повідомлення носіїв різних територіальних варіантів англійської мови;
- окреслити поняття про сегментні та супра-сегментні елементи англійської мови згідно з метою комунікації та певним інтонаційним стилем

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент

повинен знати:

- характеристики інтонації зазначених територіальних варіантів;
- просодичні параметри (рівень голосу, темп та гучність);
- інтонаційні тони;
- види пауз;
- основні характеристики фоностилів;
- інваріанти фоностилістичних просодичних характеристик.

вміти:

- застосовувати отримані теоретичні знання з фонетики в практичній діяльності;
- розуміти різноманітні інтонаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення;
- ідентифікувати та аналізувати різні значення щодо відносин у спілкуванні в повідомленні мовця;
- розуміти характерні риси територіальних варіантів англійської мови на сегментному рівні та могли декодувати значення висловлювань носіїв різних типів та варіантів англійської мови;
- ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння з практичної фонетики у використанні англійської мови.

Основні поняття курсу: синтагма, ядро синтагми, інтонаційний тон, інтонаційна модель, пауза, фоностилістика, фонетичний синонім, фонетична норма та відхилення від норми.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль III. Фразовий наголос. Темп. Ритм.

Тема 3. Фразовий наголос. Логічний наголос. Темп. Ритм. Мелодія висловлювання.

Змістовий модуль IV. Фоностилістика.

Тема 4. Основні завдання фоностилістики та її місце у системі інших наук. Інтонаційні стилі (інформаційний, науковий, публіцистичний, розмовний).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	л	і	с		л	п	л	і	с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I (ЗМ3 – ЗМ4)												
ЗМ3. Фразовий наголос. Логічний наголос.	6	-	4			2	4	-	2	-	-	2
ЗМ3. Темп. Ритм. Мелодія висловлювання.	4	-	4			-	4	-	2	-	-	2
ЗМ4. Фоностилістика. Основні завдання фоностилістики та її	4	-	4			-	6	-	4	-	-	2

місце у системі інших наук.													
ЗМ4. Інтонаційні стилі (інформаційний, науковий, публіцистичний, розмовний).	24	-	20			4	6	-	4	-	-	-	2
Модуль II													
Модульна контрольна робота	2	-				2	4	-	-	-	-	-	4
ІНДЗ	6	-			1	5	4	-	-	-	-	-	4
Усього годин	46		32		1	13	26	-	10	-	-	-	16

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма навчання)
1.	ЗМ3. Фразовий наголос. Логічний наголос.	4	2
2.	ЗМ3. Темп. Ритм. Мелодія висловлювання.	4	2
3.	ЗМ4. Фоностилістика. Основні завдання фоностилістики та її місце у системі інших наук.	4	2
4.	ЗМ4. Інтонаційні стилі (інформаційний, науковий, публіцистичний, розмовний).	20	4

6. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Робота на навчальному порталі МДУ	8	12
2.	Підготовка та презентація проекту	6	4
3.	УСЬОГО	14	16

Усі завдання для СРС виконуються на платформі Moodle

7. Індивідуальні завдання

- Обрати 2 тексти будь-якого фонетичного стилю.
 - Заїнтонувати тексти та зробити їх інтонограму.
 - Записати тексти у форматі mp3 згідно з інтонограмою.
- Термін захисту.** ІНДЗ захищається (презентується) на передостанньому занятті.

8. Методи навчання:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: пояснення, розповідь, бесіда.
- Практичні: вправи на транскрибування, інтонування речень, імітація текстів
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

5) Методи стимулювання інтересу до навчання: прослуховування аутентичних аудіо матеріалу та відеоматеріалу.

9. Методи контролю: поточне тестування; оцінка за виконання СРС та ІНДЗ; модульна контрольна робота; опитування, тестування.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Робота на практичних заняттях	МКР	ІНДЗ	СРС (робота на порталі)	Сума
8*5=40	15	20	25	100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- конспекти занять;
- аудіофонограми текстів;
- ресурси глобальної комп'ютерної мережі;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект електронних завдань для підсумкового контролю);

2. Інтерактивний навчальний онлайн-курс «Практична фонетика англійської мови» у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному навчальному середовищі «Moodle», який містить:

- Навчальні аудіоматеріали
- Гіперпосилання на навчальні та інформаційні ресурси
- Онлайн-анкети для зворотного зв'язку
- Форуми та блоги для спілкування та обговорення проблемних питань
- Завдання для СРС та ІНДЗ

14. Рекомендована література

1. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка / Соколова М.А.: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 384 с.
2. Колыхалова О.А., Махмурян К.С. Учитесь говорить по-английски / Колыхалова О.А.: Фонетический практикум. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. – 232 с. Додаткова література:
3. Михальчук В.А. Практическая фонетика английского языка / В.А. Михальчук, М.В. Лысенко // С.Петербург, Изд. дом «Книжный мир», 2001. – 456 с.
4. Васильев В.А. Фонетика английского языка. Нормативный курс / Васильев В.А. и др. // . – М.: Высш. шк., 1980.– 252 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтерактивний навчальний курс «Практична фонетика англійської мови» на навчальному порталі МДУ [Електронний ресурс]. – режим доступу:
<http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=41>

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

Тема 1. Інтонія. Функції та компоненти. Синтагма та її частини. Інтоніаційні тони

I. Теоретична частина.

1.1. Ознайомлення студентів з поняттями теми.

1.2. Аналіз структурних компонентів синтагми.

II. Практична частина.

2.1. Імітування інтонаційних тонів.

2.2. Інтонування речень та коротких текстів.

Тема 2. Поняття про інтонаційні моделі. Групи 1-9. Значення, яке передається моделями групи 1-9.

1.1. Ознайомлення студентів з поняттям про інтонаційні моделі англійської мови.

1.2. Аналіз основних контекстуальних значень, які передаються моделями груп 1-9.

II. Практична частина.

2.1. Аналіз запропонованих міні-текстів з метою ідентифікації інтонаційних моделей.

Тема 3. Фразовий наголос. Логічний наголос. Темп. Ритм. Мелодія висловлювання.

I. Теоретична частина.

1.1. Презентація типів наголосу.

II. Практична частина.

2.1. Аналіз темпу та ритму у запропонованих аудіо та відеотекстах.

2.2. Імітування різноманітних типів мелодій у висловлюваннях.

Тема 4. Основні завдання фонетичної стилістики та її місце у системі інших наук. Інтоніаційні стилі (інформаційний, науковий, публіцистичний, розмовний).

I. Теоретична частина.

1.1. Ознайомлення студентів з поняттям про фонетичну стилістику та її місце у системі інших наук. Завдання фонетичної стилістики.

II. Практична частина.

2.1. Ідентифікація різноманітних інтонаційних стилів у відеотекстах.

2.2. Інтонування коротких повідомлень різних стилів.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модульна контрольна робота виконується студентом безпосередньо у інтерактивному навчальному онлайн-курсі «Практична фонетика англійської мови» у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному навчальному середовищі «Moodle», яка представлена у двох варіантах по 15 запитань у кожному.

Індивідуальні завдання

- Обрати 2 тексти будь-якого фонетичного стилю.
 - Заінтонувати тексти та зробити їх інтонограму.
 - Записати тексти у форматі mp3 згідно з інтонограмою.
- Термін захисту.** ІНДЗ захищається (презентується) на передостанньому занятті.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПОСІБНИКІВ, ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

1. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка / Соколова М.А.: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 384 с.
2. Колыхалова О.А., Махмурян К.С. Учитесь говорить по-английски / Колыхалова О.А.: Фонетический практикум. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. – 232 с.

3. Михальчук В.А . Практическая фонетика английского языка / В.А .Михальчук, М.В. Лысенко // С.Петербург, Изд. дом «Книжный мир», 2001. – 456 с.
4. Васильев В.А. Фонетика английского языка. Нормативный курс / Васильев В.А. и др. // . – М.: Высш. шк., 1980.– 252 с.
5. Інтерактивний навчальний онлайн-курс «Практична фонетика англійської мови» у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному навчальному середовищі «Moodle», який містить:
 - Навчальні аудіоматеріали
 - Гіперпосилання на навчальні та інформаційні ресурси
 - Онлайн-анкети для зворотного зв'язку
 - Форуми та блоги для спілкування та обговорення проблемних питань
 - Завдання для СРС та ІНДЗ

**ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ БІБЛОТЕКИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ
НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ (ПОСІБНИКАМИ) З ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»**

з/п	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо), вихідні дані	Рік видання	Кількість примірників
	Соколова М.А.	Практическая фонетика английского языка / Соколова М.А.: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 384 с.	2003	24
	Кольхалова О.А., Махмурян К.С.	Учитесь говорить по-английски / Кольхалова О.А.: Фонетический практикум. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. – 232 с.	1998	20